

Nemzeti Választási Iroda
Elnök

Iktatószám: NVI/261-2/2014.
Hiv. szám: IV/1578-5/2013.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/1578-8/2013	
Érkezett: 2014 FEBR 24.	
Példány: 1	Küldőiroda:
Melléklet: db	

Alkotmánybíróság

Budapest

Tisztelt Alkotmánybíró Úr!

A szavazás napján külföldön tartózkodó választópolgárok választójoga gyakorlásának módjában a magyarországi lakcímmel rendelkező és a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok közötti megkülönböztetés alkotmányos indoka kérdésében a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló 2013. évi LXXXIX. törvény javaslatához benyújtott T/11200/9. számú zárószavazás előtti módosító javaslat indokolására tudok támaszkodni.

Eszerint „A tényleges távollét ellenőrzésének hiányában belföldi állampolgár levélben történő szavazása akár szervezett választási visszaéléshez is vezethet.” A javaslat előterjesztője talán a láncszavazásként ismert visszaélés tömeges elterjedésétől tartva javasolta a külképviseleti szavazás kizárólagos fenntartását a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok esetében.

Arra ugyanis nincs lehetőség, hogy ellenőrizhető legyen az, hogy a levélben szavazást kérő választópolgár valóban külföldön tartózkodik-e a szavazás napján. Ennek hiányában pedig gyakorlatilag bárki igényelhetné a szavazási levélcsomag megküldését, így egyes pártok a szavazatvásárlás olyan módját alkalmazhatnák, hogy annak a választópolgárnak fizetnek a szavazataért, aki kikéri a postai szavazólapot, a szavazatvásárló előtt kitölti és átadja részére, majd a szavazatvásárló postán feladja a választóborítékot.

Ez a visszaélés természetesen a külföldön élők esetében sem zárható ki, de gyakorlatilag – a választópolgárok kisebb számára és földrajzi szóródására tekintettel – jóval kisebb veszélyt jelent a választások tisztaságára.

A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok levélben szavazása biztosításának jogi alapját a Ve. indítványban megjelölt szövegrészének megsemmisítése önmagában nem teremtheti meg, ahhoz további jogalkotásra lenne szükség (a 2013. évi LXXXIX. törvénnyel hatályon kívül helyezett

rendeletek újrakodifikálására és új átmeneti szabályok megalkotására, valamint a végrehajtási miniszteri rendeletek módosítására).

Álláspontom szerint a levélben szavazás lehetőségének kiterjesztése a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárokra – az országgyűlési képviselők választásának napjáig (2014. április 6.) hátra lévő idő rövidségéből következően – technikailag nem lehetséges.

A választási feladatok előkészítése és végrehajtása a hatályos jogszabályi környezet alapján folyik. A kapacitások tervezése és biztosítása, a közbeszerzések lebonyolítása, a nyomdai, logisztikai, informatikai rendszer kialakítása, a választási szervek tagjainak oktatása során természetesen nem számoltunk azzal, hogy a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok számára biztosítsuk a levélben szavazás lehetőségét.

A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok levélben szavazása több lényeges pontban is eltérne a hatályos rendelkezések alapján lebonyolítandó levélben szavazástól. A levélben szavazók névjegyzékébe való felvétel, a szavazási iratsomagok kézbesítése, a beérkezett választóborítékok feldolgozása, a nyilatkozatok ellenőrzése és a szavazatok megszámlálása a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok levélben szavazására megállapított igazgatási keretektől teljes mértékben eltérő módon valósítható meg. Ugyancsak jelentős különbség, hogy a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok számára 106 féle egyéni és 1 pártlistás vagy 13 féle nemzetiségi listás szavazólap megküldését kell biztosítani (szemben a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok egyféle szavazólapjával).

Mindezek olyan többlet feladatokat jelentenének, amelyek elvégzésére a választási igazgatás nincs felkészülve, és a felkészülés több hónapot venne igénybe.

Meg kell említenem, hogy nemcsak a választási igazgatás felkészítésére, hanem a választópolgárok joggyakorlására (arra, hogy ténylegesen élhessenek a levélben szavazás lehetőségével) sem lenne elegendő idő biztosítható. Egy most induló jogalkotási folyamat lezárulása és a megfelelő igazgatási környezet kialakítása bizonyosan nem történhet meg 2014. április 6-át megelőzően olyan időpontban, hogy a levélben szavazók névjegyzékébe való felvételre, a szavazási levélsomag kiküldésére és a választóborítékok visszaérkezésére elegendő idő álljon rendelkezésre.

Összefoglalva tehát kijelenthető, hogy amennyiben a jogi környezet megváltoztatására a folyamatban lévő választási eljárás jelen szakaszában (vagy még később) kerülne sor, az új rendelkezések gyakorlati érvényesítésére már nem lenne elegendő idő, így az országgyűlési képviselők 2014. évi választása nem lenne törvényes módon lebonyolítható.

Budapest, 2014. február „19 ”

Tisztelettel:

Pálffy Ilona
elnök

